

Rada
Evropské unie

Brusel 5. října 2023
(OR. en)

13832/23

TRANS 397
CLIMA 445
ENV 1083
SAN 567
IND 512
STATIS 62

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	4. října 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 566 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ, kterým se navrhuje Evropské prohlášení o cyklistice

---

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 566 final.

Příloha: COM(2023) 566 final

V Bruselu dne 4.10.2023
COM(2023) 566 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ,**

kterým se navrhuje Evropské prohlášení o cyklistice

1. Úvod a odůvodnění

Evropská komise přikládá velkou důležitost tomu, aby v centru ekologické transformace stály kvalitní život lidí a konkurenceschopnost evropského průmyslu. Cyklistika coby jeden z nejudržitelnějších a nejzdravějších způsobů dopravy a rychle se rozvíjející odvětví má dobré předpoklady k podpoře tohoto důležitého procesu.

Zvyšování podílu cyklistické dopravy pomáhá snižovat emise skleníkových plynů, znečištění ovzduší, hlukové znečištění a dopravní zácpy. Jízda na kole může navíc zlepšovat tělesnou a duševní pohodu i sociální začlenění. Jízdní kolo je klíčovým prostředkem, který umožňuje udržitelný cestovní ruch, a cyklistika rovněž znamená hmatatelné přínosy pro místní ekonomiku v podobě kvalitních zelených pracovních míst, zejména v malých a středních podnicích.

Komise proto navrhuje stanovit soubor zásad, jež pomohou uvolnit plný potenciál cyklistiky v EU.

Tyto zásady by byly součástí **Evropského prohlášení o cyklistice** (dále také jen „prohlášení“), které má sloužit jako strategický kompas pro budoucí příslušné politiky EU a členských států.

Evropské prohlášení o cyklistice, které Komise předkládá v příloze tohoto sdělení, má být podepsáno Evropským parlamentem, Radou a Komisí jako společné prohlášení.

Očekává se, že pomůže dosáhnout cílů Zelené dohody pro Evropu, Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu a Akčního plánu pro nulové znečištění. Prohlášení je také v souladu s dvacátou zásadou evropského pilíře sociálních práv, podle níž má každý právo na přístup ke kvalitním základním službám, a to i v oblasti dopravy.

Aktuální návrh reaguje na výzvy Evropského parlamentu, zejména na jeho usnesení o vytvoření strategie EU pro cyklistiku¹, a na výzvy většiny členských států². Prohlášení je v souladu s Novým rámcem EU pro městskou mobilitu³.

2. Aktuální úsilí

V Novém rámci EU pro městskou mobilitu bylo uvedeno, že aby EU přispěla ke svým stále ambicióznějším klimatickým, environmentálním, digitalizačním, zdravotním a sociálním cílům, musí přijmout rozhodnější opatření v oblasti městské mobility, kterými zajistí přechod od současného přístupu založeného na dopravních tocích k přístupu založenému na udržitelnějším pohybu osob a zboží⁴.

---

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0058_CS.html

² <https://www.benelux.int/fr/publication/european-cycling-declaration/>

³ COM(2021) 811.

⁴ Jedná se o silnější síť hromadné/veřejné dopravy, lepší možnosti aktivní mobility (např. chůze, jízda na kole), efektivní městskou logistiku s nulovými emisemi a efektivní doručování na posledním úseku a také zlepšení přístupnosti. Taková multimodalita by měla být naší hlavní zásadou pro městskou mobilitu. Klíčovým prvkem přechodu ke klimaticky neutrální městské budoucnosti bude bezemisní, propojená, automatizovaná a sdílená mobilita,

Třebaže je jízda na kole spojena s četnými přínosy, lidí, kteří na kole jezdí, je v EU stále příliš málo⁵. Navíc v tomto směru existují obrovské rozdíly mezi členskými státy, regiony a městy. Příčinami jsou zejména nedostačující infrastruktura a z toho vyplývající obavy o bezpečnost, rozdíly v kulturních postojích k cyklistice a malá informovanost.

EU obecně, a zejména Komise již podnikly několik kroků k řešení těchto problémů a k podpoře cyklistiky. Těmito kroky byly například:

- revize dopravních politik EU: Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu⁶ a Nový rámec EU pro městskou mobilitu⁷ vyzývají k většímu využívání cyklistiky a dalších udržitelných způsobů dopravy;
- výzva k využívání cyklistiky v koncepci EU pro plánování udržitelné městské mobility, která je součástí doporučení Komise (EU) 2023/550⁸ o vnitrostátních programech na podporu plánování udržitelné městské mobility;
- stanovení požadavků na lepší integraci aktivních druhů dopravy do multimodálních uzlů osobní dopravy v městských uzlech a na zachování návaznosti a přístupnosti cyklostezek, aby byly podpořeny aktivní druhy dopravy, v návrhu revidovaného nařízení o transevropské dopravní síti (TEN-T)⁹;
- stanovení požadavků na shromažďování údajů o městské mobilitě v městských uzlech a na jejich předkládání Komisi v návrhu revidovaného nařízení o TEN-T;
- stanovení požadavků na minimální počet parkovacích míst pro jízdní kola v návrhu revidované směrnice o energetické náročnosti budov¹⁰;
- pobídka k používání jízdních kol prostřednictvím zavedení nového systému obchodování s emisemi (ETS2)¹¹, který stanoví cenu uhlíku u paliv používaných v budovách, v silniční dopravě a v dalších odvětvích a který poskytne členským státům významné příjmy z dražeb na podporu ekologické transformace, a to i v odvětví dopravy;
- zřízení Sociálního klimatického fondu¹², ve kterém budou vyčleněny zvláštní finanční prostředky pro zranitelné skupiny obzvláště zasažené systémem ETS2, s cílem urychlit

---

jež rovněž umožní udržitelné propojení příměstských a venkovských oblastí s městy. Potřebujeme lepší řízení dopravy a mobility s využitím multimodálních uzlů a digitálních řešení, aby se zvýšila efektivita napříč celým systémem.

⁵Podle průzkumu Eurobarometr z roku 2019 jsou klasická či elektrická kola nebo koloběžky hlavním dopravním prostředkem pro přibližně 9 % občanů EU. Zdroj: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2226>.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0789>

⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad816b47-8451-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-cs/format-PDF/source-250877856>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32023H0550>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0812>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52021PC0802>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32023L0959&qid=1688743056255>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0955&qid=1688742687499>

Sociální klimatický fond bude financován z příjmů ze současného systému ETS a především pak z příjmů, jež poplynou z nového systému ETS2 pro budovy, silniční dopravu a průmyslovou malovýrobu. Očekává se, že v rozmezí let 2026–2032 zmobilizuje podporu ve výši 86,7 miliardy EUR, která bude v rámci spravedlivé transformace nabízena zranitelným domácnostem, zranitelným uživatelům dopravy a zranitelným mikropodnikům.

dekarbonizaci budov a motivovat k využívání bezemisní či nízkoemisní mobility a dopravy, přičemž součástí bude také podpora nákupu a používání jízdních kol;

- návrh na přepracování směrnice o zdanění energie¹³, který má v oblasti dopravy pomoci řešit problémy související s klimatem a životním prostředím;
- poskytování finančních prostředků na projekty související s cyklistikou prostřednictvím různých programů, např. Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, Nástroje pro propojení Evropy, Nástroje pro oživení a odolnost¹⁴, programu InvestEU¹⁵ a programu Horizont Evropa;
- podpora výzkumu a inovací¹⁶, pokud jde o technologie a služby související s cyklistikou, např. elektrokola, upravená nebo specializovaná jízdní kola a vybavení pro osoby se zdravotním postižením, systémy sdílení jízdních kol či aplikace pro inteligentní cyklistiku;
- podpora cyklistiky jako sportu, rekreační činnosti a způsobu dopravy, jež přispívají ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu, v rámci kampaně #BeActive¹⁷ vrcholící v Evropském týdnu sportu¹⁸ a prostřednictvím osvětových kampaní, jako jsou Evropský týden mobility¹⁹ a Evropská charta bezpečnosti silničního provozu²⁰;
- podpora vzájemného učení mezi členskými státy, pokud jde o zvyšování bezpečnosti zranitelných účastníků silničního provozu, a zejména cyklistů, prostřednictvím přípravné akce EU Road Safety Exchange²¹;

---

¹³Návrh směrnice Rady, kterou se mění struktura rámcových předpisů Unie o zdanění energetických produktů a elektřiny (přepracované znění), COM(2021) 563 final.

¹⁴ Na základě posouzených a schválených plánů pro oživení a odolnost Komise momentálně odhaduje, že na opatření související s cyklistickou infrastrukturou bylo v těchto plánech vyčleněno celkem 1,7 miliardy EUR. Opatření navrhly a provádějí Belgie, Bulharsko, Česko, Dánsko, Estonsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Rumunsko, Řecko a Slovensko.

¹⁵Některé příklady operací InvestEU, které podporují udržitelnou mobilitu (kromě jiných investic):

- InvestEU Framework for Sustainable Transition (Evropská banka pro obnovu a rozvoj) – rámec pro investice do dílčích projektů v oblasti udržitelné mobility a městské mobility,
- Framework Operation #14 for Sustainability Guarantee (Evropský investiční fond) – rámcová operace zajišťující investice do nízkoemisní a bezemisní mobility. Jedná se o první celoevropský záruční produkt na podporu ekologické transformace malých podniků a jednotlivců,
- Green Developer Financing Programme (Evropská investiční banka) – program, který poskytuje rámcové úvěry na projekty podporující cíle Pařížské dohody (včetně zelené mobility),
- Framework Operation #8 SMEW RIDW Joint Equity Product – Climate & Environmental Solutions Sub-Product (Evropský investiční fond) – rámcová operace zajišťující podporu výzkumu, vývoje, demonstrací, rozšiřování a komercializace technologií nebo řešení, jež přispívají k Zelené dohodě pro Evropu, mimo jiné v oblastech mobility, dopravy a zastavěného městského prostředí,
- Shift4Good Fund I (Evropský investiční fond) – fond, který se zaměřuje na inteligentní a udržitelnou mobilitu a dopravu a na oběhové hospodářství a který cílí především na podniky ve vztahu B2B. Fond se nicméně více soustředí na řešení velkodopravy od silniční po leteckou a námořní.

¹⁶Řadu relevantních projektů lze nalézt v evropské databázi projektů zaměřených na výzkum a inovace v dopravě TRIMIS (<https://trimis.ec.europa.eu/>).

¹⁷ <https://sport.ec.europa.eu/news/facts-and-figures-about-the-beactive-2022-campaign>

¹⁸ <https://sport.ec.europa.eu/initiatives/european-week-of-sport>

¹⁹ <https://mobilityweek.eu>

²⁰ <https://road-safety-charter.ec.europa.eu/>

²¹ <https://etsc.eu/projects/eu-road-safety-exchange/>

- stanovení požadavků na speciální prostory vyhrazené pro přepravu jízdních kol v nových a modernizovaných vlacích²².

3. Evropské prohlášení o cyklistice

Aby byl plně využit potenciál cyklistiky a tento druh dopravy mohl účinně přispívat k dosažení cílů, které si EU vytyčila v oblasti mobility, klimatu, životního prostředí, zdraví, průmyslu a v sociální oblasti, mělo by se využívání cyklistiky v Unii podstatně zvýšit. K tomu je zapotřebí, aby orgány na místní, regionální, vnitrostátní a unijní úrovni dále zintenzivnily své úsilí o podporu cyklistiky a učinily z jízdy na kole atraktivnější a bezpečnější alternativu pro lidi všech věkových kategorií a různé fyzické zdatnosti, jakož i pro osoby s tělesnými omezeními.

Vzhledem k těmto skutečnostem navrhuje Komise stanovit soubor zásad a souvisejících závazků ve formě návrhu prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise. Návrh prohlášení, uvedený v příloze, by měl být projednán s Evropským parlamentem a Radou a posléze podepsán všemi třemi orgány.

Navrhované prohlášení staví na dřívějších iniciativách členských států a Evropského parlamentu a vychází z připomínek a podnětů zúčastněných stran²³.

Jeho **hlavní zásady** se soustředí na:

1. vypracování a posilování politik v oblasti cyklistiky;
2. podporování inkluzivní, cenově dostupné a zdravé mobility;
3. rozšiřování a zlepšování cyklistické infrastruktury;
4. zvyšování investic a vytvoření příznivých podmínek pro cyklistiku;
5. zvýšení bezpečnosti a ochrany silničního provozu;
6. podporu kvalitních zelených pracovních míst a budování evropského cyklistického průmyslu světové úrovně;
7. podporu multimodality a cykloturistiky;
8. zlepšení sběru údajů o cyklistice.

4. Další postup

---

²² Nařízení (EU) 2021/782 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0782&from=CS>); zmíněná ustanovení se použijí od 7. června 2025.

²³ Zpětná vazba byla získávána na speciálním zasedání podskupiny pro aktivní mobilitu expertní skupiny Komise pro městskou mobilitu, které se uskutečnilo 3. července 2023, a během konzultace, jež probíhala k Novému rámci EU pro městskou mobilitu (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12916-Sustainable-transport-new-urban-mobility-framework_cs).

V tomto návrhu prohlášení předkládá Komise referenční rámec i vodítka pro rozšíření cyklistiky v EU a pro podporu souvisejícího průmyslu a kvalitních pracovních míst.

Komise bude s členskými státy a všemi příslušnými subjekty podporovat komunikaci a zapojení, aby byla zajištěna informovanost o zásadách ukotvených v tomto prohlášení a společný závazek k jejich dodržování.